O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI
INV.№

Ҳақсевар, она юрт, мангу бўл обод!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

Вилоят ижтимоий-сиёсий газетаси ◊ TOSHKENT HAQIQATI

1928 йил 11 декабрда асос солинган • 2001 йил 14 март, чоршанба • №20 (11.305) • Эркин нархда сотилади

10 АСРГА ТАТИГУЛИК ЙИЛЛАР

БУГУН БЎСТОНЛИКДА АЖИБ УЙҒОНИШ

1. Чўққиларга интилар кўнгил

ТОШКЕНТДАН чиқиб, Буюк Ипак йўлидан қорли тоғлар сари борсангиз, Чирчиқ шаҳридан ўтгач, рўпарангизда шундай хушрўй манзара пайдо бўладики, етмиш икки мучангиз яйраб, кўксингизда ҳузурбахш бир эпкин селпиниб ўтади.

Сабабки, Бўстонлиқ бошланади. Олдинда кўз илғагунча қорли тоғлар. Гўёки икки бағрингиздан бошланиб юқорилаб борувчи бу тоғлар узра кўтарилиб, хушҳаво, ҳурнаво осмонларга парвоз бошлаётгандек сезасиз ўзингизни. Вужудингиздаги бу енгиллик муқимлашиб, тўлқинли мавжлари ўз кифтларига олади сизни.

Шу ҳиссиёт бутун Бўстонлиқ сафари чоғида бизларни тарк этмади.

Бўстонлиқ оҳанграбоси, сиру синоати кучли мана шундай диёр. Унинг ҳолатларини англаган, катта-кичик шўх сойлари ва дарёлари бўйлаб Оқтош ва Оқсоқота, Белдерсой ва Хумсон, Сижжак ва Жаҳонобод... қишлоқларининг хушфеъл, меҳнаткаш одамлари билан суҳбатлашган тирик жон борки, бир умр бу диёр мафтуни бўлиб қолади, қаерда бўлмасин, унга интилиб яшайди.

Бўстонлиқнинг мафтункор, ўзига чорловчи ҳислатлари бисёр. Бу тоғу тошлар, бу сўлим воҳалар, серўт яйловлар, бу қоялар қаъридаги бойликлар, дарёларнинг бўйларидаги мевазор боғлар инсон зоти бу заминда пайдо бўлибдики, унга бир бешик. Ғазалкент шаҳарчасида кекса зиёли Абдурашид ака Раҳимбердиевнинг хонадонида кечган гоҳ ҳазин, гоҳ завқли суҳбат асносида бу диёр ҳислатлари, унинг кўҳна, жангу жадаллар, яратишлар ва йўқотишлар, маърифатга интилишлар ва жаҳолатга юз-тубан кетишларга омухта тарихи, бугунги синовли ва сурурли кунлари ҳақида ажойиб ҳикоялар эшитдик.

Қани энди Бештор чўққисига кўтарилсангизу, бир дақиқа қуйига, олис-олисларга кўз ташласангиз. Улкан Чорвоқ денгизи нурли жилваланиб, кўзларингизни қамаштиради. Қорли тоғлар пастлашиб бориб, Чирчиқ воҳаси ҳосил бўлади. У кенгайиб, ёйилиб, Сирдарёга туташади. Қадим-қадимларда гуллаб-яшнаган бу воҳада йигирмадан ортиқ қалъа-шаҳарлар, шаҳар-давлатлар бўлган. Улардан бирининг вайроналари, пастда, харсанг қоялар аро кўпириб, гулдурос солиб оқувчи Чотқол дарёси устидаги кўприк қолдиқларини кўриб, лол қолган онларимиз бўлган. Бу – Ардланкент шаҳри вайроналари эди. Унда ўша даврларда қўли гул ҳунармандлар яшашган, теварак-атрофдаги тоғлар бағридан олтин, темир, мис, кумушга бой маъданлар қазиб олиб, мўъжаз қуролларда эритишган. Бурчмулла ҳали-ҳали темирчилар қишлоғи сифатида довруғли.

Кадабодтепада бундай ибтидоий қуролларнинг қолдиқлари яқин-яқинларгача сақланиб қолган. Кулоллар манзилгоҳи бўлган бу жойлар неча бор бузилиб-тикланиб, ҳозирги Боғистон қишлоғи вужудга келган.

Бўстонлиқ бағрида бундай қадимий ёдгорликлар сероб. Улар 180тадан ортиқ. Угом, Писком дарёлари бўйлаб юрсангиз, аждодларимизнинг манзилгоҳлари – ғорларни зиёрат қиласиз. Тошлардаги тоғ эчкилари, ов манзаралари тасвирлари неча асрлар оша бизларга етиб келган.

Даралар, сой бўйларида, яйловларда, кексалар суҳбатини олсангиз, минг бир ҳикоятлар, ривоятларни эшитиб, ҳайратга тушасиз. «Кўз ёши» қояси, «Ўн икки чашма», «Кўкёнғоқ» хазинаси – бу эл тарихидан жонли ёдгорликлар.

Бўстонликда ғурури баланд кишилар яшашади. Аксинча бўлиши мумкин эмас. Бўстонликда яшаб, уни севмаслик, унга сингиб кетмаслик, унинг келажагини деб меҳнат қилмаслик, курашмаслик гуноҳи азимдир. Бугунги бўстонлиқликлар аждодлар анъаналарига содиқ. Бугунги Бўстонлиқ – соҳибкорлар, сабзавоткорлар, нурчилар, сангтарошлар, чорвадорлар, ноз-неъмат бунёдкорлари, фозилу-фузалолар диёри. Унинг фарзандлари бугун ўз ақл-идрокларини Ўзбекистонимиз қадди-бастини тиклаб, жаҳон аро юксак кўтаришга сарфламоқдалар. Миллий мустақиллик бўстонлиқликларга ўтмишни қайта кашф этиб, ундан руҳ-мадад олиб, эртанги кунга, келажакка умидли интилиш учун қудратли куч бағишлади. Ғазалкентда оташнафас куйчи Элбек бу куч ўзининг барча жилолари билан намоён бўлишини тилаб турибди.

***СУРАТДА:** Янгиовул қишлоғидаги 28-ўрта мактаб ўқитувчиси Мирзагул Шерматованинг ҳар бир суҳбати ўқувчилар қалбига ватанпарварлик туйғусини сингдириб, халқимизнинг шонли анъаналарига садоқатни мустаҳкамлайди.*

ТАШКИЛИЙ ҚЎМИТА ЙИҒИЛИШИ

Шу йилнинг 30 апрель – 5 май кунлари Жиззах шаҳрида ўрта махсус касб-ҳунар таълими муассасалари ўқувчи ёшлари ўртасида Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг ўн йиллигига бағишланган «Баркамол авлод» спорт мусобақаларининг финал босқичи бўлиб ўтади.

13 март куни ана шу спорт мусобақаларига тайёргарлик кўриш ва ўтказиш вилоят ташкилий қўмитасининг йиғилиши бўлиб ўтди.

Йиғилишни ташкилий қўмита раиси, вилоят ҳокимининг муовини Абдукарим Раҳимбердиев бошқарди.

Унда вилоятда ана шу тадбирга пухта тайёргарлик кўриш ва мазкур мусобақаларнинг вилоят босқичини ўрта махсус, касб-ҳунар таълими муассасаларида юқори савияда ташкил этиш, ўқувчи ёшларимизнинг миллий спорт турларига эътиборини янада ошириш ва уларнинг баркамол бўлиб етишишларига кўмаклашиш, шунингдек, республика «Баркамол авлод» спорт мусобақалари финал босқичининг машъаласи Паркент туманидаги «Қуёш» илмий марказида ёқилиши муносабати билан бу ритуал маросимни ўтказиш бўйича белгиланган чора-тадбирлар кенг ва атрофлича муҳокама этилди.

Вилоятда «Баркамол авлод» спорт мусобақаларини ўтказиш ва унинг финал босқичига тайёргарлик кўриш, шунингдек, ушбу спорт мусобақаларининг «Машъала» ритуалининг вилоят ҳудудидан ўтиш жараёнида амалга оширилаётган тадбирлар тўғрисида вилоят касб-ҳунар таълими бошқармаси бошлиғи Акмал Йўлдошев ахборот берди. Кун тартибидаги масалани муҳокама этишда вилоят халқ таълими бошқармаси бошлиғи Олег Тожиев, жисмоний тарбия ва спорт қўмитаси раиси Баҳром Ғафуров, Паркент тумани ҳокимининг муовини Ҳожимурод Эрматов сўзга чиқдилар.

Йиғилишда вилоят ҳудудидаги ўрта махсус, касб-ҳунар таълими муассасаларида «Баркамол авлод» спорт мусобақаларини юқори савияда ўтказиш, ушбу беллашувларнинг финал босқичига энг кучли ва иқтидорли ўқувчи ёшларни саралаш ҳамда мусобақа машъаласи олиб ўтиладиган Паркент, Юқоричирчиқ, Ўртачирчиқ, Зангиота, Янгийўл, Чиноз туманлари ҳамда Янгийўл шаҳрида уни уюштириш билан боғлиқ ишларни ҳар бир ҳудуднинг ўзига хос анъаналари, қадриятлари ва удумларидан келиб чиққан ҳолда ташкил этиш юзасидан фикр-мулоҳазалар билдирилди ва қўшимча тадбирлар белгиланди.

Таълим ва ислоҳот

КУНЧИҚАР МАМЛАКАТНИНГ СОВҒАЛАРИ

Бу дилхуш ва қувончли байрамни Бекобод мактабларининг ўқувчилари, педагог жамоалари узоқ вақт эслаб юришади. Кунчиқар мамлакатнинг Ўзбекистон Республикасидаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Кёко Накаяма хоним металлурглар ва цементчилар шаҳрига бир олам нур олиб келгандек бўлди шу куни.

Элчи хонимни ўқувчилар нон-туз билан кутиб олишди. 13-ўрта

мактаб директори А. Ҳамдамов мўътабар меҳмонга бу хайрли ташрифи учун миннатдорчилик билдириб, дўст Япония мамлакатининг бу қадами Ўзбекистонда миллий кадрлар тайёрлаш дастурининг муваффақиятли бажарилишига муҳим ҳисса бўлиб қўшилажагини таъкидлади.

Мактаб ўқувчилари Япония мамлакатининг жами 22 минг долларлик совғалари — 12 дона компьютер ва унга қўшимча ускуналар, ксерокс ва видеомагнитофонни мамнуният билан қабул қилиб олишди. Уларни топшираётиб, элчи хоним ҳар иккала мамлакат ўртасидаги дўстона алоқаларни яна ҳам фаол ва самарали тус олдириш муҳим эканлигини таъкидлади. Шу куни 2-ўрта мактабга ҳам Япониянинг 20 минг доллар қийматидаги ўқув-спорт ашёлари топширилди.

Бу учрашувлар чоғида Бекобод шаҳри ҳокими Жалолиддин Насриддинов элчи Кёко Накаяма хонимни мамлакатимизда, хусусан, Бекобод шаҳрида ислоҳотларнинг бориши, миллий кадрлар тайёрлаш дастурини амалга ошириш жараёнида эришилаётган дастлабки натижалар, таълим соҳасидаги ислоҳотлар жараёни билан таништирди. Ўқувчилар, ота-оналар қимматли совғалар учун японияли меҳмонларга миннатдорчилик билдиришди.

Маросимда Тошкент вилояти ҳокимининг ўринбосари, хотин-қизлар қўмитаси раиси Сайёра Хўжаева иштирок этди.

Ўз мухбиримиз.

***СУРАТЛАРДА:** 1. Меҳмонларни кутиб олиш пайти. 2. Япониянинг совғалари шу куниёқ ўрнатилиб, ишга туширилди.*

Дилшод АҲМЕДОВ олган суратлар.

Вилоят ҳокимлигида

НАЗОРАТ САМАРАЛИ БЎЛСИН

Кеча, 13 март куни назорат органлари фаолиятини мувофиқлаштирувчи Республика Кенгаши Тошкент вилояти бўйича ҳудудий комиссиясининг йиғилиши бўлиб ўтди.

Уни вилоят ҳудудий комиссияси раиси, вилоят ҳокими Уммат Мирзақулов олиб борди.

Йиғилишда «Назорат органлари фаолиятини мувофиқлаштирувчи Республика Кенгашининг 2001 йил 8 февралдаги йиғилиши қарорининг ижроси ҳақида»ги масала кўриб чиқилди. Вилоятда хўжалик субъектлари фаолияти текширилишининг 2000 йилда мувофиқлаштирилиши, бу соҳада бажарилган ишлар юзасидан Республика Кенгаши ишчи органининг мониторинги якунлари ва бу ишни 2001 йилда такомиллаштирилиши билан боғлиқ масалалар хусусидаги ахборот тингланди. Зангиота тумани бўйича назорат органлари фаолиятини мувофиқлаштирувчи ҳудудий ишчи комиссияси томонидан текширишларнинг тартибга солинишига оид қонунчилик талабларининг бажарилиши юзасидан шу ҳудудий комиссия раиси, туман ҳокими Ҳ. Нурматов ахборот берди.

Шунингдек, йиғилишда ҳудудий комиссия фаолиятига доир бошқа масалалар ҳам кўриб чиқилди.

ТАЙЁРГАРЛИК ҚИЗҒИН

Вилоятимизнинг йирик кон-саноат марказларидан бири — Ангрен шаҳрида умумхалқ байрами — Наврўзга тайёргарлик сўнгги босқичга кирди. Ташкилий қўмита корхоналар ва ташкилотларда олиб борилаётган тайёргарлик ишларини мувофиқлаштириб турипти.

Умумшаҳар шанбалиги ўтказиб, майдонлар, кўчалар, спорт-соғломлаштириш масканлари тартибга келтирилаяпти. Кенг кўламдаги ободонлаштириш ишлари авжида. Меҳнат жамоалари бир кунлик ишлаб топган маблағларини байрам жамғармаси учун ажратишди.

— «Кимёгар» стадиони, унинг атроф кўча ва майдонлари умумшаҳар сайлининг марказига айланади, — дейди Наврўз байрами тантаналарининг режиссёри Шоира Аъзамова. — Томошалар бадиий ҳаваскорлик ва фолклор дасталарининг чиқишлари билан бошланади. «Ангрен юлдузлари» болалар ансамбли, доирачи йигитлар, шаҳар «Меҳрибонлик уйи» ҳаваскор раққосалари байрамга ўз янги дастурларини тайёрлашаяпти.

Байрам тантаналарининг иккинчи қисмида таниқли хонанда Козим Қаюмов, кулги усталари Хасан ва Ҳусан Жўраевларнинг чиқишлари режалаштирилган. Ангреннинг ўз қўшиқчилари байрамга алоҳида файз киритишади, албатта. Чунончи, Муборак Абдураҳмонова, Кимёхон Қосимхоновалар озод Ватанимиз ва мустақилликни улуғловчи янги қўшиқлар тайёрлашаяпти. Чирчиқда ўтган эстрада қўшиқлари танлови совриндори Мунисхон Ҳакимов ҳам Наврўз байрамига бағишлаб ўз дастурини қиёмига етказаяпти.

Жўра САЪДУЛЛАЕВ.

ВИЛОЯТ *ҳаёти*

ДИҚҚАТ МАРКАЗИДА – МАЪНАВИЙ КАМОЛОТ

Бекобод педагогика билим юртининг ўқув гуруҳларида «Оналик ва болалик — давлат ва жамиятнинг алоҳида ғамхўрлигида» мавзуида очиқ тарбиявий соатлар, учрашувлар, давра суҳбатлари ўтказила бошланди.

«Оналар ва болалар йили»да билим юрти раҳбарияти тасдиқлаган тадбирлар доирасида «Ёш оила — юрт келажаги», «Оила ва никоҳ», «Остонаси тиллодан», «Муҳаббат бекати» мавзуларида суҳбатлар ташкил этилиб, радиоэшиттиришлар ҳам олиб борилаётир. «Талабалар уйи»да эса шифокорлар, ҳуқуқшунослар, ҳуқуқ-тартибот идораларининг тажрибали ходимлари билан учрашувлар ташкил этиш мўлжалланаяпти. Буларнинг ҳаммаси талаба ёшларнинг маънавий камолотига хизмат қилаётир.

Жўрабек МУРОДОВ.

«ЭНГ ЯХШИ ГУЛЗОР»

«Экосан» ва «Наврўз» халқаро жамғармаларининг Бекобод шаҳар бўлимлари баҳор байрами арафасида хайрли ташаббус билан чиқдилар. Улар шаҳарда «Энг яхши гулзор» номини олиш бўйича танлов ўтказишга келишдилар.

Республика Вазирлар Маҳкамасининг «Наврўз» байрами муносабати билан мамлакатимизда «Ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ойлиги» ўтказиш тўғрисидаги қарорига амалий иш билан жавоб беришга қаратилган ташаббусни шаҳардаги барча корхоналар, ташкилотлар, муассасалар жамоалари, маҳаллалар бажонидил қўллаб-қувватладилар ва тадбирда иштирок этиш истагини билдирдилар.

Танлов республикамиз мустақиллигининг ўн йиллик қутлуғ санаси арафасида якунланади. Унда ғолиб чиқиб, «Энг яхши гулзор» номини олган жамоалар қимматбаҳо эсдалик совғалари билан тақдирланади. Яхши натижага эришган мактаб жамоаларига эса пул мукофоти бериш назарда тутиляпти.

Собир ҲАМИДОВ.

ИБРАТЛИ ҚАЙНОНА

Қуйичирчиқ туманидаги 11-ўрта мактабда «Энг ибратли қайнона» кўрик-танлови бўлиб ўтди.

Туман хотин-қизлар қўмитаси ташаббуси ва саъй-ҳаракатлари билан ўтказилган ушбу танловда туман қишлоқларида ғолибликни қўлга киритган беш нафар қайноналар ўзаро беллашдилар.

Унда Дўстобод шаҳар 2-маҳалласида истиқомат қилувчи беш келин ва уч куёвнинг қайнонаси Ҳайитбуви Одамқулова тумандаги энг ибратли қайнона деган шарафли номга сазовор бўлди. Энди Ҳайитбуви кўрик-танловнинг вилоят босқичида иштирок этади.

Фотима ЗОКИРОВА.

ТАНИҚЛИ МУСАВВИРНИНГ ЭЪТИРОФИ

Чиноз туманидаги Абу Райҳон Беруний номли 1-ўрта мактабда «Осойишта Ватаним менинг» деб номланган тасвирий санъат асарлари кўргазмаси очилди.

Бу ерда асарлар кўргазмаси билан танишган таниқли мусаввир Рўзи Чориев суратларда акс этган табиат манзаралари, оналар сиймоси, Ватан қиёфаси сингари тасвирларда олам гўзаллигидан ҳайратланган ижодкорларнинг ички дунёси намоён бўлганлигини таъкидлаб ўтди. Шунингдек, машҳур мусаввир танлов ғолиблари О. Бўриев, Д. Исматова, Э. Тайлер, Ф. Каримова чизган суратларни юксак баҳолади.

Гулбаҳор ОРТИҚХЎЖАЕВА.

ЖАМИЯТНИНГ НАВБАТДАГИ ҲИММАТИ

«Олмалиқ кон-металлургия комбинати» акциядорлик жамиятида ишчи-хизматчиларни ижтимоий ҳимоя қилишга қаратилган чора-тадбирларни амалга оширишга катта эътибор беріляпти. Шу жумладан, уй-жойлар қуриш узлуксиз давом этмоқда.

Жамият ажратган сармоя ҳисобига кўп қаватли янги уй фойдаланишга топширилди. У йигирмата хонадонга мўлжалланган бўлиб, истиқомат қилиш учун барча қулайликларга эга. Жами сатҳи сал кам икки минг квадрат метрни ташкил этган бу турар-жой газ ва сув ҳисоблагичлар билан тўла жиҳозланган. Унга кўчиб кирган кончи, металлурглар оилалари уй тўйлари ўтказишди.

Ўз мухбиримиз.

10 АСРГА ТАТИГУЛИК ЙИЛЛАР

БУГУН БЎСТОНЛИҚДА АЖИБ УЙҒОНИШ

2. Сармоя импортидан маҳсулот экспортига

МУСТАҚИЛЛИКДА кечган ўн йил Бўстонлиқ тумани ҳаётининг ҳамма жабҳаларида ўсиш, ривожланиш даври сифатида ўзига яраша из қолдирди. Иқтисодий ислоҳотларни амалга ошириш жараёнида саноатни ҳар томонлама ривожлантириш масаласига устувор йўналиш сифатида алоҳида эътибор берилди. Натижада бугунга келиб, Бўстонлиқ саноат маҳсулотлари ва халқ истеъмол моллари ишлаб чиқариш ва экспорт қилиш бўйича вилоятдаги етакчи туманлардан бирига айланди.

ВАЗИРЛАР Маҳкамасининг 2000 йил якунлари ва бу йилги устувор вазифаларга бағишланган мажлисида давлатимиз раҳбари мамлакатимиз иқтисодий тараққиётининг асосий йўналишларидан бири экспортни кўпайтириш ва халқаро бозорга чиқиш эканлигини алоҳида таъкидлади. Бунинг учун эса биринчи галда чет эл фирма ва компаниялари билан ҳамкорликда қўшма корхоналар барпо этиш ва уларда асосан маҳаллий хом ашёдан импорт ўрнини босадиган ва бутловчи буюмларни ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш зарур. Туман ҳокимлиги бу масалага жиддий эътибор бериб, кейинги йилларда хорижий инвестицияни имкони борича кўпроқ жалб этиш орқали қўшма корхоналар тармоғини кенгайтириш, маҳсулотнинг салмоқли қисмини халқаро бозорга чиқаришга ҳаракат қилмоқда.

Ҳозирги кунда туманда «Конмит», «Конвин», «Искандар ФУДЗ» каби бешта қўшма корхона ишлаб турипти. Уларнинг фақат маҳаллий хом ашё ҳисобига фаолият юритаётгани ва бутловчи қисмлар ҳам туманнинг ўзида тайёрланаётгани, давлатимиз раҳбари таъкидлаётганидек, кўплаб қўшимча ишчи ўринлари очилаётганидан ташқари, валютани тежаш, четга қарамликдан қутулиш имконини бераётир.

Қўшма корхоналар барқарор ишлаётгани туфайли биргина ўтган йилнинг ўзида туман бўйича ташқи савдо айланмаси 5 миллион 109 минг АҚШ долларига тенг бўлди. Шу жумладан, экспорт 1 миллион 561 минг долларни, импорт эса 3 миллион 548 минг доллардан кўпроқни ташкил этди. Импорт учун сарфланган долларнинг 96,5 фоизига турли хил зарур ускуналар келтирилди.

Ўтган йили қўшма корхоналар томонидан 2 миллион 156 минг АҚШ доллари миқдорида маҳсулот ишлаб чиқарилди. Бу туман бўйича жами ишлаб чиқариш ҳажмининг 41,3 фоизини ташкил этади. Жумладан, «Конвин» АҚШ ва Японияга қарийб 39 минг долларлик ароқ-вино, «Искандар ФУДЗ» Россияга 337 минг долларлик сабзавот ва мева консервалари, «Ғазалкент КОК» очиқ акциядорлик жамияти Россия, Украина, Латвия, Чехия давлатларига 662 минг долларлик гранит плиталарини экспорт қилди.

2000 йилда туман қўшма корхоналари бир нечта янги маҳсулот турларини ишлаб чиқаришни йўлга қўйди. Масалан, биргина «Конмит» қўшма корхонасида 400 тоннадан зиёд олти хил янги печенье ва 11 тонна ёнғоқли вафли тайёрланиб, истеъмолчиларга етказиб берилди. «Ғазалкентойна» акциядорлик жамияти совун ишлаб чиқаришни йўлга қўйиб, 1,5 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилди.

«Конмит» Ўзбекистон-Англия қўшма корхонасида ривожланиш суръати, айниқса, жадал. 1995 йили бу ерда бор-йўғи уч хил маҳсулот ишлаб чиқариларди, холос. Ҳозир эса 37 хил қандолат маҳсулотлари тайёрланмоқда. Май ойига бориб эса 45 хилга етказилади.

– Ўтган йили жами 5200 тонна маҳсулот ишлаб чиқардик, – дейди корхона бош директори Сергей Мўминов. – Рамзий маънода айтадиган бўлсак, бу бешта эшелонга юк бўлади. Ўсиш суръатини тасаввур қилиш учун қуйидаги рақамни келтиришнинг ўзи кифоя: ўтган йилнинг январидагига нисбатан 10 фоиз, яъни 520 тонна кўп маҳсулот тайёрланди.

Биз ишчи-хизматчиларнинг ойлик маошлари, улар учун яратиб берилган моддий-маиший шароитлар билан қизиқдик. Сергей Солиҳовичнинг айтишича, корхонадаги энг кам ойлик маош фаррошларники бўлиб, 18 минг сўм экан. Малакали ишчилар эса ойига 35-40 минг сўмга етказиб ҳақ олишаркан.

– Ана энди бундан беш йилгина аввалги вазиятни кўз олдингизга келтиринг, – дейди бош директор. – У пайтлари корхонада ўғирлик, талон-торож авж олган эди. Ҳозир бунга чек қўйилган. Чунки меҳнат интизомига нисбатан талаб кучли. Айтайлик, минг сўмлик маҳсулотни ўғирлаган ходим 35-40 минг сўмлик иш ўрнидан ажралади.

«Ғазалкент» очиқ акциядорлик фирмасида ҳам хорижий инвестицияларни жалб этиш ҳисобига янги-янги линиялар қурилиб, ишлаб чиқариш ва айниқса, экспорт ҳажми йилдан-йилга ошиб бормоқда. Жумладан, Югославиядан келтириб ўрнатилган ускуналар ёрдамида томат тайёрлайдиган линия ёнига «Сасифут» (Италия) фирмасининг янги линияси ҳам қўшилди. Бу ерда тайёрланаётган томат пастаси 200 килорграммли махсус идишларга жойланиб, буюртма бўйича экспорт қилинмоқда.

– Янги линияларнинг унумли ишлашида туманимиздаги бир қатор хўжаликларнинг ҳам ҳиссалари катта, – дейди томат цехи бошлиғи Ғайрат Абдураззоқов. – Айниқса, «Сойлиқ», «Паргос», «Дўстлик», «Енбек», «Абай» хўжаликлари шартномаларни оғишмай бажариб келмоқдалар. Бунга жавобан фирмамиз ҳам уларнинг ҳақини вақтида тўлаб бормоқда. Бундан ташқари хўжаликларга олдиндан бўнак пули бериб, шартномада белгиланган миқдорда помидор етиштиришлари учун имконият яратилмоқда. Айни кунларда биз билан ҳамкорлик қилувчи хўжаликлар билан шартнома тузишга киришилган.

Акциядорлик фирмасида АҚШнинг «Тексуна корпорейшнл» компанияси билан ҳамкорликда «Болалартаомихолдинг» янги линияси барпо этилди. Компания 11 миллион 970 минг долларлик ускуналар олиб келиб, ўрнатди. Олма, ўрик, шафтоли каби хомашёлар бутун республикадан келтирилади. Линия соатига беш тонна хомашёни қайта ишлаш қувватига эга. Ҳозир йил давомида 2880 тонна маҳсулот экспорт қилиш юзасидан Оврупо мамлакатлари билан шартномалар имзолашга киришилди.

Хуллас, биз туман саноат тармоқларида уйғониш, изланиш, халқаро бозорга интилиш кучайганлигини ҳис этдик. Зеро, нафақат туманнинг, балки бутун мамлакат иқтисодиётининг истиқболи экспорт билан дир. Бунинг учун, аввало, раҳбарларнинг ўзлари билимдонлик ва ташаббус билан, келажакни кўзлаб ва узоқни кўриб иш тутишлари лозим. Эътироф этиш керакки, Бўстонлиқ туманидаги юқорида номлари тилга олинган корхоналарда чет эл инвестицияларини жалб этиш, маҳсулот экспорт қилишни кўпайтириш соҳасида ана шундай ташаббус, изланиш бор. Туман ҳокимлиги ҳам бундай хайрли саъй-ҳаракатларни имкон даражасида қўллаб-қувватлашга ҳаракат қиляпти. Демак, туманнинг иқтисодий салоҳияти барқарор ривожланиб боришига умид боғлаш мумкин.

- **2000 йилда товар айланмаси 8 миллиард 382 миллион 759 минг сўмни ташкил этди. 1999 йилга нисбатан ўсиш 190,9 фоизга тенг бўлди.**
- **Аҳолига 1 миллиард 63 миллион 328 минг сўмлик пуллик хизмат кўрсатилди.**
- **Саноат корхоналарида 5 миллиард 226 миллион 100 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. 1999 йилдагига нисбатан 139 фоиз ўсишга эришилди.**
- **5 миллиард 988 миллион 355 минг сўмлик халқ истеъмол моллари ишлаб чиқарилди. Бу 1999 йилдагига нисбатан 6,4 фоиз кўпдир.**

СУРАТЛАРДА: 1. (ўнгда) «Конмит» ўзбек-инглиз қўшма корхонасининг ишчиси Гулнора Тожиддинова. 2. Ғазалкент консерва заводи оператори Муҳайё Қаюмова ишда ҳамиша юқори сифатни таъминлайди.

Маънавият

БУРГАЛИКДА УЧРАШДИЛАР

«Оналар ва болалар йили» давлат дастурига биноан вилоятимизда кўплаб маънавий-маърифий тадбирлар ўтказилмоқда.

Қодир ота Эрназаровни ўртачирчиқликлар фидоий, куюнчак, тиниб-тинчимас, саҳоватпеша инсон деб эъзозлашади. Ёши 73 да бўлса-да, отахон доимо одамлар ташвишида юради. Шунинг учун ҳам у 300 дан зиёд хонадон, 3 мингга яқин аҳоли истиқомат қилаётган Ўртачирчиқ туманидаги Бургалик қишлоғининг маслаҳатгўй оқсоқоли. Қишлоқни ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштиришда, оилаларнинг аҳил ва ҳамжиҳатликда ҳаёт кечиришида отахоннинг беҳоли қудрат ҳиссаси бор.

Яқинда республика «Маънавият ва маърифат» маркази, республика Ёзувчилар уюшмасининг вилоят бўлимлари ҳамда туман хотин-қизлар қўмитаси бевосита Қодир отанинг саъй-ҳаракати билан Бургалик қишлоғининг сўлим боғида «Оналар ва болалар йили»га бағишлаб «XXI аср — Оналар ва болалар асри» мавзусида маънавий тадбир ўтказди.

Қишлоқ аҳли ҳузурида Ўзбекистон Олий Мажлиси депутати Шарифа Салимова, «Саодат» журнали бош муҳаррири Ойдин Ҳожиева, олима, филология фанлари доктори Гуландом Боқиева, шоир Маҳмуд Тоир сўзга чиқдилар. Улар истиқлол нашидаси, меҳр-оқибат, инсонийликни мадҳ этувчи, аёлни улуғловчи шеърлар, маърузалар ўқишди.

Айниқса, миллий истиқлол ғоясини фарзандларимиз қалби ва онгига сиңдиришда меҳридарё оналаримизнинг мавқеи, оиланинг ўрни ҳақидаги мулоқот жуда қизиқарли бўлди.

Тадбирда қишлоқнинг икки юздан ортиқ мўътабар онахонлари, уй бекалари, хотин-қизлари иштирок этишди. Тўкин дастурхон атрофидаги тадбир қишлоқ аёллари қалбида тинч, фаровон ҳаётимизга шукроналик, Наврўз айёми арафасида миллий урф-одатларимизга, қадриятларимизга меҳр-муҳаббат руҳида ўтди.

Ўз мухбиримиз.

Тадбир

ДАВРА СУҲБАТЛАРИ ЎТМОҚДА

Оҳангарон шаҳар ҳуқуқ-тартиботни муҳофаза қилиш органларининг ташаббуси билан терроризм, гиёҳвандлик ва жиноятнинг олдини олиш мавзуидаги давра суҳбатлари мунтазам ўтказиб туриляпти.

Маҳаллалар, ўқув-юртлари, меҳнат жамоаларида уюштирилиб, тингловчиларга манзур бўлаётган ушбу тадбирларнинг навбатдагиси саноат коллежида очиқ мулоқот тарзида ўтди ва унинг иштирокчилари ўзларини қизиқтирган саволларига тўла жавоб олдилар. Тошкентдаги «Турон» театри жамоаси артистлари тадбирда қатнашиб, гиёҳвандлик ва жиноятчилик қандай хунук оқибатларга олиб келишини саҳна асарлари орқали намойиш қилдилар.

Шундай мавзудаги яна бир давра суҳбати шаҳардаги маиший хизмат коллежида ўтказилди.

М.МАҲМУДОВ.

«Кимга янги газета!»

Газеталарнинг чекка қишлоқларга етиб бормаётгани ҳақида кўп гапирилади. Матбуот тарқатиш тизимидаги бу оғриқли нуқтага эътиборсизлик бир неча бор газеталарда танқид ҳам қилинди.

Аммо оққўрғонлик почтачилар ҳақида бундай деб бўлмайди. Уларнинг саъй-ҳаракати билан туманда муштарийлар сони ойдан-ойга кўпайиб боряпти. Бугун тумандаги бозор ва гузарларда, аҳоли гавжум жойларда газета сотиб юрган кишиларни учратиш одатий ҳолга айланган. «Тошкентпочта» ҳиссадорлик жамияти туман бўлимининг оёғи чаққон, тилли бурро ходимлари обунадан ташқари, ўқувчиларга қўшимча бир ярим минг нусхадаги турли газеталарни етказиб бермоқда.

— Биз обуна мавсумини кўнгилдагидек якунлаган эдик, — дейди бўлим бошлиғи Ҳ. Ботиров. — Бироқ обуна бўлишга улгурмаган, имконият тополмаган муштарийлар ҳам анча. Шуни эътиборга олиб сотувга чиқариш учун газеталарга кўплаб буюртма беряпмиз.

Гавжум жойлар ва маҳалла-кўй оралаб газета сотиш янгилик эмас, албатта. Аммо бу ҳол кўпроқ катта шаҳарларга хос бўлиб, ўшанда ҳам сотувчиларнинг қўлида фақат хорижнинг олди-қочди газета-журналларини кўриш мумкин. Оққўрғонлик матбуот тарқатувчилар эса ўқувчиларга фақат ўзимизнинг газеталарни етказиб беряпти. Улар бултур шунинг ўзидан 700 минг сўм қўшимча даромад қилган эди. Бу йил эса бу рақамни икки бараварга оширишни кўзлаб турибшибди.

Н.ДУШАЕВ,
ЎзА мухбири.

ХАТЛАР ҲАЁТ КЎЗГУСИ

Ҳар куни таҳририятимизга ўнлаб хатлар келади. Уларнинг кўпчилиги жамоатчи мухбирларимизнинг вилоятимиздаги жўшқин ҳаётни акс эттирувчи мактубларидир. Бундай хат-хабарлардан имкон қадар фойдаланиб, уларни газета саҳифасига олиб чиқишга ҳаракат қиламиз.

Аммо, бошқа тоифадаги мактублар ҳам борки, уларда одамлар ўзларини ранжитган, беparволик, совуққонлик қилган, ўз вақтида берган ваъдасини бажармаётган ташкилотлар ва уларнинг мутасаддилари устидан арз қиладилар. Албатта, бу шикоятларга бефарқ қараб бўлмайди. Бундай хатлар келганида, жойларга бориб арзгўйларнинг шикоятлари тўғри ё нотўғрилигини билиш мақсадида журналист суриштируви ўтказилади.

Яна бир туркум мактублар эса, газетхонни фикрлашга, ўйлашга даъват этади... Хуллас, ана шу турфа хатлар туфайли газетамиз саҳифаларидаги мавзулар ҳам ранг-баранг.

Қиссадан ҳисса шуки, қуйида эътиборингизга ҳавола этилаётган мактублар ўқувчиларимизнинг хатлари асосида тайёрланган. Қани сиз ҳам мулоҳаза қилиб кўринг-чи, азиз муштарийлар!

ХАТЛАР ВА ОММАВИЙ ИШЛАР БЎЛИМИ.

Газетхон миннатдорчилик билдиради

ҲИММАТИНГИЗГА БАЛЛИ!

Виз Файдулла Хўжаев номли маҳалла фахрийлари ҳамда «Ласточки-Қалдирғочлар» югурувчилар клуби аъзолари Муқимий номли мусиқали театр, Тошкент давлат цирки ҳамда Горький номидаги рус драма театри санъаткорларига ўз миннатдорчилигимизни билдиришни хоҳлардик.

Чунки, бу жамоалар ўтган йилнинг баҳоридан бери маҳалламиздаги уруш ва меҳнат фахрийларидан ўзларининг ҳимматларини аямаяптилар. Улар маҳалламиз аҳлига ҳар спектакл ёки концертларга таклифнома юбориб турадилар.

Муқимий номли театрнинг «Дилафрўзга тўрт ошиқ», «Куёвлар конкурси» спектаклларида биз асар қаҳрамонларининг дардларига шерик бўлдик. Айниқса, «Ўлдинг, азиз бўлдинг» томошаси тақдимотига маҳалламиздан 100 киши бордик. Томошадан сўнг актёрларни гуллар билан олқишладик.

Шунингдек, Горький номли рус драма театрида қўйилаётган «Дорогие мои старики», «Часи с кукушкой» томошалари ҳамда Тошкент Давлат цирки усталарининг томошаларини мириқиб томоша қилганимизни айтиб ўтмасак бўлмас. Биз маҳалла аҳли бу санъат фидойиларининг ҳимматини қадрлаб, келажакда ҳам улар биздан меҳр-мурувватларини аямайдилар, деб умид қиламиз.

Нина ЛУКИЧЕВА,
Йўлдош ХАЛИЛОВ,
Гавҳар МУҲИДДИНОВА,
Мунoжат АЗИЗОВА ва бошқалар,
Тошкент шаҳри.

ТАДБИРИЙ ЧОРАЛАР БЕЛГИЛАНДИ

Газетамизнинг шу йил 6 январь сонида босилган «Бозорнинг эгаси ким?» сарлавҳали мақолада Тошкент туманидаги Келес шаҳар деҳқон бозорида сабзавот маҳсулотларининг нархи бошқа жойларга қараганда бирмунча қиммат эканлиги танқид қилинган эди. Ушбу танқидий мақолага «Тошкент вилоят бозорсавдо» хиссадорлик жамиятлари уюшмаси бошқарувидан жавоб хати олинди.

– «Бозорнинг эгаси ким?» сарлавҳали мақола 2001 йил 11 январь куни Келес бозорида савдо қилаётган сотувчилар иштирокида «Тошкент туман бозорсавдо» ҳиссадорлик жамиятининг кенгайтирилган бошқарув йиғилишида муҳокама қилинган ва кўрсатилган камчиликларни бартараф этиш юзасидан тадбирий чоралар белгиланган, – дейилади жавоб хатида.

Шунингдек, бу мақола 2001 йил 1 март куни «Тошкент вилоят бозорсавдо» уюшмасининг барча туман, шаҳар бозор ҳиссадорлик жамиятлари раислари иштирокида бўлиб ўтган бошқарув йиғилишида ҳам муҳокама қилинган, ва тегишли кўрсатмалар берилган.

...таклиф қилади

ЭҲ, ЭЪЛОНЛАР, ЭЪЛОНЛАР...

Дунёда нима кўп, эълон кўп. Улар симёғочларга, минг йиллик чинорларнинг танасига, деворлару эшикларга елимланади. Сарғайиб, чанг босиб, ёмғирда ивиб, ойлаб, ҳатто йиллаб қолиб кетади. Эълон осган одамнинг ё мутасадди ташкилотнинг эсидан ҳам чиқиб кетиши мумкин.

Агарда уларга эслатгудек бўлсангиз, «унутсак унутибмиз-да, битта эълон экану», деб қўяқолишади. Шундай корхоналар ҳам борки, улар эълонга жуда ўч бўлишади. Уни шаҳарнинг турли-туман жойларига ёпиштириб чиқмагунларича кўнгиллари тўлмай, уйқулари келмайди чоғи.

Ана эълону мана эълон. Уни ўқиганингизда кўнглингиз тоғдай кўтарилади. Ҳайрият дейсиз, бизда ҳам ишлар секин-аста йўлга қўйиляпти, ажойиб кунларнинг бирида ҳаммаси изга тушиб кетади, деб ўзингизни юпатасиз.

Шу заҳоти қайси бир нўноқ уста уқувсизларча ўрнатиб кетган эшигингиз ёдингизга тушади. «Уста-ку, алдаб кетди, деб ўйлайсиз, ахир расмий корхона алдамас» деб телефон қиласиз. Ширингина бир овоз: «Алло», дейди. Сиз дардингизни айтасиз, у ёзиб олади. «Уч-тўрт кун ичида бориб эшигингизни тузатиб берамиз» дейишади. Шу билан уч кунингиз ҳафтага, ҳафтангиз ойга уланиб ўтаверади-ю, устадан дарак бўлмайди. Сиз бошқа қўнғироқ қилмайсиз. Подъездингиз эшигидаги эълонни эса юлиб оласиз-да, йиртиб ташлайсиз.

Битта эълон сабаб бўлиб шунча саргузаштни бошдан кечирганингизга ақлингиз бовар қилмаяпти-я. Лекин бу эълонларни бекатлару симёғочларга эмас, балки, эълонлар тахтасига илсалар айни муддао бўларди. Сиз нима дейсиз?

Рустам ПИРМАТОВ,
вилоят ИИВ ходими.

...танқид қилади

ЯНА ТЕЛЕФОН ҲАНГОМАСИ

Ҳурматли таҳририят! Биз Бекобод шаҳрининг «Ўзбекистон» маҳалласида яшаймиз. Мана, ўн ой бўлдики, маҳалламиздаги телефонлар сукут сақлайди.

Бу борада шаҳар алоқа бўлимига мурожаат қилсак: «Нима қилайлик, телефон кабелларини ўғирлаб кетишган. Бизда ортиқча кабел йўқ» дейишдан нарига ўтишолмайди.

Бизга қўшни маҳаллада ҳам шундай воқеа содир бўлганди, уларга зудлик билан ўрнатиб беришди. Нима, маҳалламиз ўгайми?

Иссиқ жон экан, тез тиббий ёрдамга муҳтожлик сезсак, телефон қилолмай овораю сарсонмиз. Яқин атрофда бирорта телефон-автомат бўлса ҳам майли эди.

Бекобод шаҳар алоқа бўлимидаги мутасадди кишиларни бир «туртиб» қўймасангиз бўлмайди, чоғи.

У. ОТАЖОНОВА, С. УММАТОВА, Ғ. ЭРГАШЕВ.

«Тошкент ҳақиқати»га жавоб берадилар

«ХУСУСИЙ АВТОБУС, УНИНГ ҲАҚИҚИЙ ЭГАСИ БОРМИ?»

Газетамизнинг шу йил 17 январь сонида босилган уруш ва меҳнат фахрийси Тоҳир Салимовнинг танқидий мақоласига жавоб хати олинди.

– Тегишли идоралар томонидан газетанинг 2001 йил 17 январдаги сонида босилган «Хусусий автобус, унинг ҳақиқий эгаси борми?» номли танқидий мақола ҳар томонлама муҳокама қилиниб, зарур чоралар кўрилди ва таҳририятга қуйидагиларни маълум қиламиз, – дейилади мазкур хатда.

Танқидий мақолани муҳокама қилишда мақола муаллифи Т. Салимов иштирокида Зангиота тумани ҳокимлиги, Зангиота туманидаги «Автотрансхизмат» хусусий корхонаси, Зангиота автосаройи раҳбарияти ва вилоят ҳокимиятининг транспорт бўйича ахборот-мувофиқлаштириш маркази директори ҳамда ҳайдовчилар (65 киши) иштирокида атрофлича кўриб чиқилди. Ҳақиқатан ҳам мақолада кўрсатилган йўналишларда камчиликлар борлиги аниқланди. Шу йил 24 январдаги йиғилиш қарори билан бу камчиликлар бартараф қилинди ва айбдорларга нисбатан маъмурий жазолар кўрилди. Жумладан, 10-АК-774 рақамли автобус ҳайдовчиси М. Валиевдан йўл қўйилган қўпол камчилиги учун 4900 сўм жарима ундириб олинди ва бюджетга ўтказилди. Барча ҳайдовчилар билан қўшимча тушунтириш ишлари ўтказилди.

Ҳозирги кунда барча кўрсатилган йўналишларда хусусий автобус ҳайдовчилари ва пул йиғувчилари тасдиқланган «Низом» асосида ишламоқдалар. Ногиронлар ва меҳнат фахрийларига эътибор кучайтирилди. Бундай камчилик ва нуқсонлар қайтарилмаслиги учун вилоятдаги барча хусусий уюшмалар раҳбарларига тегишли кўрсатмалар берилди. Вилоят ҳокимиятининг транспорт бўйича ахборот-мувофиқлаштириш марказига кўрсатилган йўналишларда автобуслар қатновини қаттиқ назоратга олиш вазифаси топширилди.

Ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ойлиги

БОҒГА ҚАРАСАНГИЗ БОҒ БЎЛАДИ...

Вилоятимизда йилдан йилга кенгайиб бораётган боғ ва токзорларда мўл ҳосил етиштириш, халқимиз дастурхонини зарур ноз-неъматлар билан тўкин қилиш учун мевали дарахтларга ўз вақтида шакл бериш талаб этилади. Бу тадбирни амалга оширишда биринчи навбатда мевали дарахтларнинг яхши ривожланиши ва мўл ҳосил беришини таъминлаш кўзда тутилади.

Бу ишни шундай ташкил қилиш кераккки, ҳар бир дарахтда кўпи билан 6-7та она шохлари қолсин. Бир йиллик новдаларнинг узунлиги 35-40 сантиметрдан ошмаслиги мақсадга мувофиқдир.

Кесиш ишлари йилнинг қандай келишига қараб амалга оширилади. Мўл ҳосил бериши кутилаётган бўлса кўпроқ, кам ҳосил кўзда тутилса камроқ кесиш тавсия этилади.

Данакли меваларда гулдастасимон шохча ва пихсимон шохлар бир йиллик ва кўп йиллик новдаларда шаклланади. Булар уруғлик мевали дарахтларнинг ҳосилли шохларига нисбатан кўп яшамайди. Шунинг учун бундай дарахтлардаги шох-шаббаларнинг ички томони ялонғочланиб қолади. Катта ёшдаги шохлар кўплаб пайдо бўлади. Куртакларнинг кўпроқ униб чиқишини, яъни новдаларнинг камроқ яланғочланишини таъминлаш мақсадида асосий шохлардаги ўқ новдалар қисқартирилади.

Айримлар шафтоли дарахтининг умри қисқа дейишади. Лекин, бу дарахт ҳам ўз вақтида шакл берилиб, эскириб қолган, ҳосил бермайдиган шохлари кесиб турилса, узоқ вақтгача ҳосил олиш мумкин. Бунда кучли ўсиб кетган 4-5 ёшли дарахтларнинг юқори қисмидан 1-1,5 метри олиб ташланади, бир ёшли ҳосилли новдаларда эса 10-12та куртак қолдирилади. Қалинлашиб кетган шохлар олиб ташланади.

Ток тупларини ўз вақтида хомток қилиб туриш мўл ҳосил гарови эканлигини боғбонларимиз яхши биладилар. Бунда тўпгуллар пайдо бўлиши билан май ойида биринчи хомток ўтказилади. Агарда новдада тўпгул ўрнида жингалаклар пайдо бўлса, билингки бу новда яхши ҳосил бермайди. Хомток жараёнида токнинг кўп йиллик зангларидан ўсиб чиққан бачки новдалар биринчи навбатда олиб ташланади, ўринбосар новдалар қолдирилади. Хомтокдан сўнг ток тупида қолган новдалар иложи борича намланган чипта ва каноп новдасининг пўстлоғидан фойдаланиб бағазларга биттама-битта таралади ва бунда новдани ҳаддан ташқари сиқиб юбормасликка эътибор бериш керак. Баҳор ва ёз ойларида тупроқда намни сақлаб туриш, бегона ўтларни йўқотиш мақсадида қатор оралари 10-12 сантиметр чуқурликда 3-4 марта культивация қилинади. Чизеллаш ёки дискалаш ҳам мўлжалдаги намнинг сақланишига ёрдам беради. Ҳар бир тадбир лалмикор ва яримлалмикор боғларнинг ҳолатига қараб амалга оширилади.

Мевали дарахтлар ва ток тупларининг нормал ўсиб, ривожланиши ва мўл ҳосил бериши учун азот, фосфор, калий ўғитлари ва чириндилар етарли бўлиши зарур. Суғориладиган бўз тупроқли майдонлардаги токзорларга 120 килограмм (гектарига) азот, 90 килограмм фосфор ва 30 килограмм калий солинади. Агар бу ўғитларга маҳаллий ўғитлар аралаштириб солинса, самара яна ҳам яхши бўлади. Мевали дарахт ва ток туплари барглари сарғая бошласа, илдизга яқинлаштириб ҳар тупига 700-800 граммдан темир кукуни солиш тавсия этилади.

Ток тупларида ғураларнинг катталиги мошдек бўлганида иккинчи хомток ўтказилади. Бу июнь ойига тўғри келади.

Бутун вегитация давомида оғир тупроқли ерлардаги ҳосилдор токзорлар 2-4 марта, қумли, тошлоқли ерларда эса 7-9 марта суғорилади.

Боғларга олма ва олхўри қурти, кана, нок бити катта зиён етказади. Уншудринг, шафтолида эса баргнинг бужмалоқланиши ҳосилдорликни кескин камайтиради. Бунга йўл қўймаслик учун мевали боғлар гулдан чиқиши биланоқ дарахтлар золон дориси эритмаси ёки суми альфа, нурел-Д эритмалари билан ишланади. Уларни қандай тайёрлаш, гектарига қанчадан суюқлик сарфланишини мутахассисларимиз яхши биладилар.

Кўплар шафтолидан яхши ҳосил ололмаяпмиз, касал тушиб кетяпти, деб нолишади. Шунинг учун биз касалликка қарши курашда нимага эътибор бериш ҳақида аниқроқ маслаҳат бермоқчимиз. Шафтолизорда бордо суюқлигининг бир фоизли эритмаси тайёрланиб, гектарига 12-15 килограмм, ёки вектарни, шунингдек, топаз дорисининг 0,05 фоизли эритмаси гектарига 500 грамм тайёрланиб, дарахтларга пуркалади. Ўрик, бодом ва бошқа данакли меваларда, бундан ташқари шира ажралиши сифатида кўринадиган ҳавфли касаллик пайдо бўлганда ҳам дарахтларга мутахассислар томонидан кўрсатиб ўтилган дорилардан бирини танлаб, ишлов берилади.

Токзорларда ток мевахўри, оидиум ва антракноз каби касаллик ва зараркунандаларнинг тарқалиши кузатилмоқда. Шунинг учун ток мевахўрига қарши золон дорисининг 0,3 фоизли эритмаси токнинг ёшига қараб гектарига 3,5-4 килограмм сарфланиб, дориланади ёки олма қуртига қарши ишлатиладиган дорилардан ҳам фойдаланса бўлади. Бу тадбир ток гулини тўкиб бўлгандан сўнг амалга оширилади. Биринчи ишловдан 7-10 кун ўтгач, тадбир яна бир бор такрорланади.

Май, июнь ойларида кул касаллигининг авж олмаслиги учун ток тупларини ўз вақтида, яхши парвариш қилишга алоҳида эътибор бериш, муҳими новдаларни яхши шамоллайдиган ва ёруғлик бемалол тушиб турадиган қилиб тараш шарт.

Новдаларни хомток қилиш ва чилпиш ишлари камида 2-3 марта бажарилади. Керакли агротехник тадбирларни ўтказиш билан бир вақтда кукунсимон олтингугурт билан ишлов беришнинг натижаси ҳам яхши бўлади. Шунингдек, олтингугурт кукуни, коллоид олтингугурт суспензиясидан ташқари топаз дорисидан пуркаш ҳам мақсадга мувофиқдир.

Биз ўйлаймизки, юқорида баён этилган мулоҳазалар, тавсиялар ўз вақтида ва сифатли амалга оширилса, боғ ва токзорлардан мўл, сифатли ҳосил олиш мумкин бўлади.

***Мирмақсуд МИРЗАЕВ,* «Мева шарбат» боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий ишлаб чиқариш бирлашмасининг директори, қишлоқ хўжалик фанлари номзоди.**
***Юрий ЖАВАКЯНЦ, Маҳдий РАЗЗОҚОВ,* шу бирлашма ходимлари, қишлоқ хўжалиги фанлари номзодлари.**

ШОИР ҚАЛБИДАГИ БАҲОР...

(Абдулла Орипов шеъриятининг бир хусусияти ҳақида ўйлар)

Абдулла Орипов ижод дордини «Эҳтиёж фарзанди» деб атагани бежиз эмас. Негаки, «қондирилиши ниҳоятда зарур бўлган бу эҳтиёж»нинг турфа товланишларию манзараларини шоирнинг ўз ижоди саҳифаларидан ҳам истаганча топиш мумкин.

Бундай эҳтиёжни қондирмоқлик учун эса табиат одатда шоирга ноёб истеъдод, катта маҳорат ва сонсиз-саноқсиз имкониятлар инъом этган бўладиким, мен қуйида ана шу гўзал шеъриятнинг бир нозик хусусияти ҳақида мухтасар сўз юритмоқликка жазм этдим.

Умуман олганда, шоир халқи ҳамиша баҳорга мафтун ва ошуфта бўлиб яшайди. Ким билсин, балки бу фусункор ва эрка фаслнинг баҳорий тозалигию рангинлиги шоир қалбидаги эзгу ва олижаноб туйғуларга ҳамоҳанглигидандир?

Аслини олганда ҳам, баҳор нафақат борлиқни уйғотгувчи, балки оддий инсон қалбини ҳам нозик ва нурли ҳисларга тўлдириб юборгувчи фасл саналади. Шоирлар қалбинику, инчунун! Шу боисдан ҳам баҳор мавзуига мурожаат қилмаган шоирнинг ўзи йўқ. Чунки, дилига шеър завқи тушган инсон бу фасл бағрида уйғонишни, тонг тароватию офтоб ҳароратини, поклик, беғуборликни кўради ва нафосат мухлисларини ўзининг ана шу сирли кечинмаларига ошно этишга ошиқади. Яъни, шоирнинг ўзи айтганидек:

Нечун кўклам мадҳи тушмас
ғазалдан,
Шоирлар баҳорни куйлар
азалдан?..

Мана бу гўзал сатрлар эса туғилганига ва ҳамон қалбларни тўлқинлантириб келаётганига қарийб қирқ йил бўляпти.

Уйғонгувчи боғларни кездим,
Топай дедим қирдан изингни.
Ёноғингдан ранг олган дедим —
Лолазорга бурдим юзимни,
Учратмадим аммо ўзингни,
— Сен баҳорни соғинмадингми?

Шу ўринда шоир ижодидаги баҳор манзараларининг турфа рангларию, турфа оҳангларига эътиборингизни қаратаман.

Шоир шеърларини эсланг! Уларнинг сарлавҳаларининг ўзиёқ бу дилбар фаслнинг шоир қалбига қанчалар яқин ва қадрдон эканлигидан дарак бермайдими?.. «Баҳор», «Сен баҳорни соғинмадингми?», «Баҳор кунларида...», «Баҳор сеникидир», «Баҳор хосияти», «Баҳор тилаклари...»

Шоир «уйғонгувчи боғларни кезар» экан, «лолазорга юз бурар» экан, аммо негадир уни учратолмайди ва хитоб қилади: « – Сен баҳорни соғинмадингми?»

«Кечди қанча интизор чоғлар» дея давом этади у ва ёзади: «Васлинг менга бўлмади насиб, сенсиз мен ҳам, баҳор ҳам ғариб» дейди у ва яна хитоб қилади: « – Сен баҳорни соғинмадингми?»

Сезаяпсизми? Бу ерда нафақат ҳар йили ташриф буюрадиган баҳор фасли ҳақида, балки шоир «қўлида гул билан кутган, умри бўйи чорлаб ўтган» чинакам баҳор – Ҳуррият ҳақида сўз юритаяпти. Яъни, «баҳор» бу ерда мажозий образ вазифасини ўтаяпти.

Энди тасаввур қилинг! Бу шеър 1963-йили, ҳали мустабид Шўро тузуми ҳукм сурган мураккаб бир даврда ёзилган. Тан олиш керак, бунақа сатрларни у вақтларда бунақа йўсинда ёзиш ҳам мушкул вазифа эди.

Ёки, шоир бошқа бир шеърида баҳорга қарата «Сени атамишлар уйғониш фасли!» дея мурожаат қилади ва «юк ташлаб кифтини кўтарган тоғларни», «бош силкиган безавол майсаларни», ҳатто «тарновлар бўғзидаги лоланинг кўркамлигини», ҳаттоки «туйғусиз, чирик хазон ҳам яшил пўпанакдан қанот боғлагани»ни тасвирлайди ва яна хитоб қилади:

Сенинг висолингдан қувонмай
нега,
Баҳор соғинтирдинг ахир
кўп узоқ!
Ялдо кечасидай рутубатли қиш
Солди руҳимизга оғир бир
сурур.
Сен келдинг, уйғонди яна шўх
олқиш,
Йиғлаган кўзларга тушган каби
нур.
Ҳа, мангу заволлик бўлмас
оламда
То суйин сочаркан абри
найсонлар.
Мен сизни эслайман аммо
шу дамда
Мангуга кўз юмган азиз
инсонлар...

Ва ана шундан кейин «Темур гумбазини ёритган лаҳзалик нур»ни, «хаёли бамисоли Кўрагонийдек» Султон Улуғбегу «Қалам билан оламни забт этган» ҳазрат Навоийни ёдга олади ва устоз Ғафур Ғуломy Мақсуд Шайхзода каби алломаларни айнан номларини тилга олмаса-да, «таниш наъра», «суюкли даҳо» дея ишорат қилади. Ва шеър якунида шоирнинг юраги «портлайди»:

Қизғалдоқ баргидек учар
дилдан ғам,
Тошқинлар киради қалбимга
маним.
Баҳоринг муборак бўлсин ушбу
дам,
Менинг Ўзбекистон — дилбар
Ватаним».

Ана энди, жиндек фикр юритиб кўрайлик. Нега шоир «руҳимизга оғир бир сурур солган рутубатли қишни ялдо кечаси»га менгзайди? Нега баҳорнинг келишини «йиғлаган кўзларга тушган нур»га таққослайди ва «Ҳа, мангу заволлик бўлмас оламда» дея некбин хулосага келади?

Менинг назаримда Абдулла Орипов ана шу сатрлар ёзилган кезлариёқ Истиқлол орзуси билан яшаган ва қачонлардир боболарнинг ана шу азалий армонни амалга ошажагига ишонган ва шунга ишора қилгандек кўринади. Шоирнинг маҳорати ҳам, жасорати ҳам шу эмасми аслида?!

Мана бу йил Мустақиллигимизнинг 10 йиллигини нишонлаш арафасида турибмиз. 10 йил кўҳна тарих қаршисида киприк қоққудек фурсат эканлигига шак-шубҳа йўқ. Аммо ана шу ўтган йиллар Мустақил Ватанимиз «таржимаи ҳоли»да асрларга татигулик йиллар бўлганлигини бугунги кунда жаҳон афкор оммаси ҳам эътироф этиб турибди.

Не бахтки, яқин ўтмишда «тоғларнинг ҳаётбахш, тоза қорига, қизчасининг баргак таққан сочлари»га кўзини тикиб, «Қаҳратон қишдан омон чиқа олган илдизга боқиб» қувонган шоир мана бугун кўкрагига ҳуррият шабадаси урилган халқининг атоқли ва ардоқли шоири бўлиб юрибди.

Ҳа, Абдулла аканинг ўзи «Баҳор тилаклари» шеърида ёзганидек:

...Баҳор норасида гўдакдай
ширин,
Қўйнида эзгулик армон
яширин...
...Одам боласига доим
умид ёр,
Шул сабаб баҳорга
тилаги бисёр:
Оламга қабоҳат заҳрин
сочмаса,
Маъсум юракларда яра очмаса.
Қопламаса басдир ерy самони,
Мудҳиш қирғинларнинг
қора тўзони...

Чинакам шеъриятнинг сурати ҳам, сийрати ҳам, қудрати ҳам шунда бўлса керак, деб ўйлайман.

Биз шогирдлар эса авлодлар қалбида баҳорий ҳислар уйғотиб келаётган ва ўз ижодининг илк саҳифалариданоқ халқимизни чинакам БАҲОР – ИСТИҚЛОЛга даъват этиб келган Қаҳрамон шоиримизга ҳар қанча таҳсин ва ташаккурлар айтмоқликка бурчлимиз.

Зеро, у кишининг ўзи айтганидек:

Дўстлар, нур васлига ташлайлик
нигоҳ,
Шу буюк офтобнинг
мукофотини
Эъзозлаб қўяйлик айтиб
шукрона,
Дилдан ўчирайлик ғамнинг
отини,
Баҳор ҳам бахт каби ахир
ягона...

Эркин МИРСОАТОВ.

---

10 АСРГА ТАТИГУЛИК ЙИЛЛАР

БУГУН БЎСТОНЛИКДА АЖИБ УЙҒОНИШ

3. Пудратчи: «Мен мулкдорман»

МУСТАҚИЛЛИК шарофати билан бошланган иқтисодий ислоҳотлар туфайли туман қишлоқ хўжалигида қандай ижобий ўзгаришлар юз берганлигини, аввала, собзавоткор ва ғаллакорларнинг, боғбон ва соҳибкорларнинг ерга, мулкка ва эркин меҳнатга нисбатан муносабатлари тубдан ўзгарганлигида яққол кўриш мумкин. Тармоқда ширкат, фермер ва деҳқон хўжаликлари коби мулкчиликнинг бозор муносабатларига айнан мос шакллари қарор топди. Эндиликда ширкат хўжалигида меҳнат қилаётган ҳар бир пудратчи ўзини том маънода қишлоқ мулкдори сифатида ҳис этмоқда.

- **2000 йилда 26 минг 860 тонна сабзавот, 10 минг 593 тонна мева, 3253 тонна картошка, 6975 тонна узум етиштирилди.**
- **Давлатга 7454 тонна ёки 180 миллион 582 минг сўмлик ғалла сотилди. Шундан 6989 тоннаси сифатли буғдойдир.**
- **5548 тонна мол ва парранда гўшти, 15 минг 258,7 тонна сут етиштирилди.**
- **Ҳар бир қўйдан ўртача 2,6 килограммдан, жами 145,7 тонна жун қирқиб олинди.**

РЕСПУБЛИКА ҳукуматининг жамоа хўжаликларини қишлоқ хўжалик кооперативи (ширкати)га айлантириш ҳақидаги қарори туманда изчил амалга оширилмоқда. Иш юритишнинг ширкат усулига ўтган барча хўжаликларда ижара ва оила пудратлари ташкил этилиб, сарф-харажатларнинг чек тизимини молия-ҳисоб маркази орқали амалга ошириш тўла йўлга қўйилди. Хўжалик бошқаруви билан ҳар бир ижарачи ва оилавий пудратчи ўртасида тузиладиган шартнома қонуний кучга эга бўлиб, пировард ҳисоб-китоблар ана шу шартнома шартлари қай даражада бажарилганлигига қараб амалга оширилади.

Ширкатнинг бутун афзалликлари, ўзига хос янги-янги қирралари «Сойлиқ», «Дўстлик», Амир Темур номли илғор хўжаликларнинг бугунги фаолиятида, иқтисодий салоҳиятида тўла намоён бўлмоқда. Юртбошимизнинг қаердаки раҳбарлар ташаббускор, изланувчан, узоқни кўриб иш юритадиган бўлса, ўша ерда ислоҳотлар оғишмай олға босади, иқтисодий юксалишга эришилади, деб қайта-қайта таъкидлаши бежиз эмас. Юқоридаги хўжаликларнинг раҳбарлари ширкатнинг қандай тузилма эканлигини, меҳнатни ташкил этиш тартибини, аввало, ўзлари пухта ўрганиб олганлар ва эндиликда ижарачию пудратчиларга тушунтириб бермоқдалар. Жумладан, «Сойлиқ» ширкат хўжалиги бошқарувчи раиси Тоҳир Ҳамидов ширкат усули жамоага нима берганлиги ҳақида шундай ҳикоя қилади:

– Энг муҳими тайинли иш қилмай, даромадга шерик бўладиганларни ширкат тан олмай, табиий йўсинда четга суриб қўяр экан. Колхоз-совхоз даврида идора аъзолари 50-60 кишидан кам бўлмасди. Ҳозир эса тўққиз киши хўжалигимизни бемалол бошқаряпти. Улар сафида бригадир, оддий пудратчи ва пенсионер ҳам бор. Молия-ҳисоб-китоб маркази малакали ишласа бас. Даромад ҳам, буромад ҳам жойида бўлади.

Менга айниқса маъқул бўлгани хўжалик бошқаруви билан ижарачи ва пудратчи ўртасидаги муносабат тўғри изга тушар экан. Бошқача қилиб айтганда, хўжалик раҳбари билан ҳар бир деҳқон ўртасида ўзаро ишонч пайдо бўларкан. Бу – асосий масала. Деҳқон меҳнатига куйиб қолмаслигига, ҳақини албатта олишига қатъий ишонса, бошқарув раиси эса деҳқоннинг айтган ҳосилини сўзсиз етиштириб беришидан кўнгли тўқ бўлса, икки ўртада ер яйрайди, экин яшнайди, ҳосил қайнайди. Қарабсизки, хирмон баракали, даромад мўмай.

Бир ҳафта бурун 2000 йил якунига бағишлаб, ҳисобот йиғилишини ўтказдик. Соф фойдамиз 50 миллион 475 минг сўм бўлипти. Рентабеллик 45 фоизга етипти. Бу туманимизда энг юқори натижалардан бири. Шу пулнинг 12 миллион сўмини дивиденд сифатида аъзоларга тарқатишга қарор қилдик.

Узоқ муддатга мулк қилиб берилган ерини яхши боққан, экинни яшнатган пудратчилар пай улушларига қараб, 100 минг сўмлаб қўшимча ҳақ оладиган бўлдилар.

Ширкатнинг яна бир муҳим афзаллиги шундаки, ҳамма мустақил. Масъулияти ўзида, биров аралашмайди, ютуғига ҳам, хато ва камчилигига ҳам ўзи жавобгар. Раисдан тортиб оддий пудратчигача вазифаси аниқ-тайин. Буни тушунган, йўлга қўя олган раҳбарга жуда осон. Масалан, мен айрим раҳбарларга ўхшаб барча соҳани ўз зиммамга олиб, ҳамма ишга аралашавермайман. Деҳқончиликнинг пировард натижаси учун бош ҳосилот билан бош муҳандис жавобгар.

Мен кўпроқ ижтимоий-иқтисодий масалалар билан шуғулланаман. Хўжаликнинг истиқболи, қишлоқларимизнинг ободончилиги, аҳолининг турмуш шароити ҳақида ўйлайман, изланаман, янги-янги имкониятлар топишга ҳаракат қиламан. Ҳудудимизда мактаб ва болалар боғчаси, Тилла Маҳсум мадрасаси бор. Уларни вақти-вақти билан таъмирлаб ва моддий ёрдам кўрсатиб туриш лозим. Деҳқонларимиз навбати билан дам олиш уйлари, санаторийларда ҳордиқ чиқариб, саломатликларини тиклашлари керак. Бу ишларнинг ҳаммаси аниқ режа асосида ва одилона ҳал қилиб берилиши зарур...

Раиснинг дил сўзларини тинглар эканмиз, давлатимиз раҳбарининг Вазирлар Маҳкамаси мажлисида куюниб айтган қуйидаги гаплари ёдимизга тушди: «Кўпинча амалга оширилаётган ўзгариш ва ислоҳотларнинг асл моҳиятини ижрочиларнинг ўзлари ҳам охиригача тушуниб, англаб етмаяпти. Амалда бошқарув тузилмаси ва шакли ўзгарган бўлса-да, кўпинча ишнинг мазмун-моҳияти ўзгармай қолаётган ҳоллар учраб турипти».

– Юртбошимиз юз фоиз ҳақлар, – дея фикрини давом эттирди раис. – Ислоҳотлар суст кечаётганининг асл сабаби шунда. Масалан, мен ҳали айтганимдек кўп вақтимни пудратчилар даврасида ўтказаман. Ширкат ва оила пудрати нима, чек дафтарчаси қандай юритилади? Ҳаммасини эринмай тушунтириб бораман. Бунинг самараси эса хўжалигимизнинг илғорлар сафида эканлигида кўриниб турипти. Ҳатто, шундай мисол келтиришим мумкин: ўтган йили 60 нафар аъзомиз енгил машина сотиб олган эди, бу йил бир ярим ойдаёқ 17 нафари янги машинали бўлди.

Ҳақиқатан ҳам бозор муносабатларининг ҳал қилувчи омиллари — ширкат, пудрат, ижара, чек тизими туманнинг қишлоқ хўжалиги тармоғига чуқур кириб, такомиллашиб боргани сари хўжаликларнинг иқтисодий салоҳияти юксалиб, қишлоқ меҳнаткашларининг рўзғори бут бўлиб, турмуши фаровонлашиб бормоқда. Чунончи, «Дўстлик» ширкат хўжалиги аъзолари 2000 йилни 61 миллион 470 минг сўм соф фойда билан якунлашибди. Энди тасаввур қилайлик. Агар ҳамма хўжаликлар ҳар йили шундай даромадга эга бўлиб борсалар, уларнинг техника воситалари, ўғит, ёнилғи-мойлаш масалаларида бирорта муаммолари қолармиди? Йўқ, албатта. Демак, буёғи фаровонлик. Ислоҳотларни амалга оширишдан мақсад шу аслида.

СУРАТЛАРДА: 1. «Янгиовул» ширкат хўжалиги ғаллазорларида ниҳоллар бар-авж. Бош иқтисодчи Бердибек Исахов, раис ўринбосари Омонгелди Анорбеков, ғаллакор Мирзагелди Бўтахоновлар экин ривожидан мамнун. 2. «Янгиовул» ширкат хўжалиги механизаторлари қишлоқ хўжалик машиналарини дала ишларига барвақт тайёр қилиб қўйишди. Устахона раҳбари Қурбон Жолдасов (ўртада) механизаторлардан Абдужалил Аҳматов ва Сейит Бердиалиевлар билан тайёргарлик даражасини сўнгги марта кўздан кечириб чиқишяпти.

БОЛАЛАР УЧУН НАВРЎЗ СОВҒАЛАРИ

Ўртачирчиқ туманидаги 124-махсус мактаб интернатга баҳор нафаси билан биргаликда мурувватли инсонларнинг меҳри ҳам кириб келди. «Соғлом авлод учун» жамғармасининг Тошкент вилояти бўлими бу даргоҳдаги олтмиш нафар болани кийим-бош билан тўлиқ таъминлади.

— Туманда хонадонлар бағрида тарбияланаётган йигирма нафар кичкинтойни ҳам унутганимиз йўқ, — деди жамғарма вилоят бўлимининг раиси Гулсанам Ваҳобова. — Уларга ҳам байрам совғалари улашилди. Тумандаги болалар уйига жами 300 минг сўмлик моддий ёрдам кўрсатилди. Бу хайрия тадбирини амалга оширишимизда Англиянинг «QUICK STOP GROUP» фирмаси президенти Житендра Пател яқиндан ёрдам берди. Шу ўринда давлат дастурларини изчил амалга оширишимизда тадбиркорлар, хориж фирмалари билан ҳамкорлигимиз яхши самара бераётганлигини таъкидламоқчиман. Бундай иш услуби иқтисодий имкониятларимизни кенгайтириб, хайрия тадбирларини мунтазам ўтказишимизга кўмаклашяпти.

Дарҳақиқат, жамғарманинг вилоят бўлими қўшалоқ байрам арафасида Янгийўл шаҳридаги 18-махсус интернат ва 13-ўрта мактабга совға-салом билан кириб боришди.

«Туркистон-пресс».

ЯШИЛ МАЙДОНДА ФУТБОЛ БАҲОРИ БОШЛАНДИ

Бу кунни мухлислар роппа-роса 102 кун орзиқиб кутишди

НИҲОЯТ, ўнинчи ва ўн биринчи март кунлари мамлакатимизнинг тўққизта шаҳридаги ўйингоҳларда олий табақа жамоалари ўртасида Ўзбекистон X миллий чемпионатининг байроқлари тантанали суратда кўтарилди. Тошкент, Нукус, Навоий, Ангрен, Чирчиқ, Бекобод шаҳарларидаги ўйингоҳлар миллионлар ўйинининг содиқ ишқибозлари бўлган минглаб мухлислар билан ҳар қачонгидан ҳам гавжум бўлди.

Чемпионатнинг биринчи тур учрашувларига старт берилиши олдидан таниқли санъаткор ва ёш иқтидорли хонандалар ўзларининг махсус концерт дастурлари билан чиқишиб, ўриндиқларни тўлдириб ўтирган ишқибозларни янги мавсум бошланиши билан қутладилар ва улар қатори яшил майдонга бу йил биринчи марта чиқаётган футболчиларга ҳам яхши кайфият ва кўтаринки руҳ бағишладилар. Бунинг тасдиғи ўлароқ барча учрашувлар муросасиз курашлар остида ўтди ва фақат биттагина ўйинда дуранг натижа қайд этилди. Тўртта учрашув эса йирик ҳисобда якунланиб, мухлислар бир-биридан чиройли голларнинг шоҳиди бўлдилар ва олам-олам завқ олдилар.

Дарвоқе, янги мавсумнинг ўзгариш ва янгиликларга бир қадар бой бўлганлигини ҳам футбол ишқибозларига маълум қилиб ўтмоқ лозим. Республикада миллионлар ўйинини янада оммавийлаштириш, футболни бутун мамлакат бўйлаб сифат жиҳатидан янги, юқори поғонага кўтариш, чемпионат ва кубок мусобақаларини ўтказишни тартибга солиш ва такомиллаштириб бориш мақсадида, аввало, Ўзбекистон Футбол федерацияси раҳбарияти таркиби деярли бутунлай ўзгартирилди. Тажрибали мутахассис Бахтиёр Раҳимов федерациянинг бош котиби этиб тайинланди. Мамлакат футболи тарихида биринчи марта ҳакамлар қўмитаси тузилиб, ҳамма мухлислар учун бирдек севимли футбол шарҳловчиси, футбол билимдони Ахбор Имомхўжаев раислик қила бошлади. Шунингдек, чемпионат ва кубок мусобақаларини ўтказиш бўлимини янада мустаҳкамлаш мақсадида соҳанинг тажрибали мутахассисларидан бири бўлган Алишер Никимбоев бошлиқ этиб тайинланди.

Футбол мухлисларига маълумки, янги мавсумдан бошлаб чемпионат мусобақаларини ўтказишда қулайликлар яратиш ва айниқса, олий табақа жамоалари маҳоратини ошириш йўли билан халқаро учрашувларда Ўзбекистон футболи шарафини муносиб ҳимоя қила оладиган кучли ўйинчилар сафини кенгайтириш мақсадида жамоалар сони бироз камайтирилди. Чунончи, бу йилдан бошлаб, олий табақада 18та жамоа чемпионлик унвони учун курашга киришди. Ўтган йилги мавсумда муваффақиятсиз иштирок этган «Темирйўлчи» (Қўқон шаҳри), «Гулистон» (Сирдарё вилояти), «Хоразм» жамоалари олий табақани тарк этишга мажбур бўлдилар. Ўзбекистон IX миллий футбол чемпионатининг биринчи табақаси ғолиби бўлган «Академия» (Тошкент шаҳри) жамоаси олий табақадан жой олди.

Ўтган мавсумдагидек, бу йил ҳам вилоятимиз олий табақада энг кўп яъни тўртта вакили билан иштирок этмоқда. «Дўстлик», «Металлург» (Бекобод шаҳри), «Кимёгар» (Чирчиқ шаҳри), «Семурғ» (Ангрен шаҳри) футболчилари янги мавсумнинг биринчи учрашувини ўз майдонларида ўтказдилар.

Саккизинчи ва тўққизинчи миллий чемпионатлар ғолиби «Дўстлик» жамоаси янги мавсумдаги биринчи учрашувини вилоятнинг марказий «Дўстлик» ўйингоҳида ўтказди. Вилоят маданият бошқармаси тантанали очилиш маросимининг ёқимли ва кўтаринки руҳда ўтишига катта ҳисса қўшди. Санъат ихлосмандларига танилиб қолган гуруҳ вакиллари дилрабо куй ва қўшиқлари, жозибали рақслари билан ўйингоҳга тўпланганларни хушнуд этдилар. Айниқса, истеъдодли ёш хонанда Дилноза Исмияминованинг чиқишларини тинимсиз олқишлаб турдилар.

Вилоят ҳокимининг биринчи ўринбосари Ҳамидулла Асатов ўйингоҳга тўпланганларни Ўзбекистон ўнинчи миллий футбол чемпионати бошланганлиги билан самимий табриклаб, вилоятимиз вакилларига янги мавсумда янги омадлар ёр бўлишини тилади. Мухлисларни бутун мавсум давомида ўйингоҳларга фаол келиб, севимли жамоаларини маънавий қўллаб-қувватлаб, руҳларини кўтариб туришга даъват этди. Очилиш тантаналарида вилоят ҳокимининг муовини Абдукарим Раҳимбердиев иштирок этди.

Шундан сўнг «Дўстлик» ва «Бухоро» жамоалари майдонга тушдилар. Гарчи, учрашувнинг 30-дақиқасигача ҳисоб очилмаган бўлса-да, чемпионнинг ўз рақибидан анча устунлиги сезилиб турди. Ниҳоят, жамоанинг янги ўйинчиси Алишер Бозоров шериклари узатган тўпни боши билан рақиб дарвозасига йўллаб, ҳисобни очишга муваффақ бўлди. Бироқ биринчи бўлим тугашига бир дақиқа қолганда рақиблар 11 метрлик жарима тўпини моҳирлик билан ижро этиб, ҳисобни тенглаштирдилар.

Иккинчи бўлим мезбонларнинг тўла устунлигида ўтиб, ўйин 3:1 ҳисобида якунланди. Етакчи ўйинчилар «Дўстлик»ни тарк этишганига қарамай, бош мураббий Рустам Мирсодиқов кучли жамоа ташкил эта олганлиги маълум бўлди. Янги таклиф этилган Алишер Бозоров, Азамат Абдураимов ва Илҳом Шариповлар майдонда фаол ҳаракат қилдилар. Дарвоқе, рақиб дарвозасига киритилган иккинчи тўп муаллифи И. Шарипов бўлди.

Афсуски, мавсумнинг биринчи учрашувини ўз майдонларида ўтказганларига қарамай, қолган уч вакилимиз мағлубиятга учради. «Металлург» «Насаф»га, «Кимёгар» эса «Қизилқум»га бир хил — 0:1 ҳисобида ютқазиб қўйди. «Навбаҳор»ни қабул қилган «Семурғ» ҳам меҳмонларнинг иккита голига лоақал битта тўп билан ҳам жавоб беролмади.

Қолган учрашувларда қуйидаги натижалар қайд этилди: «Пахтакор» — «Сурхон» — 5:0, «Зарафшон» — «Нефтчи» — 1:1, «Турон» — «Андижон» — 2:1, «Трактор» — «Самарқанд» — 5:1, «Академия» — «Сўғдиёна» — 4:0.

Айрим ҳужумчилар бу йилги мавсумда энг кучли тўпурарлар сафидан жой олишга астойдил бел боғлаганликларини намойиш этдилар. Жумладан, «Пахтакор» ҳужумчиси Собир Ходиев билан «Трактор» вакили Ҳусниддин Мирҳамидов рақиб дарвозасига учтадан тўп киритишиб, «хет-трек»ка эришдилар.

Иккинчи турнинг асосий учрашувлари кеча бўлиб ўтди. «Дўстлик» жамоаси «Қизилқум»ни, «Металлург» «Сурхон»ни, «Кимёгар» эса «Бухоро»ни қабул қилди. Бу турда «Семурғ» жамоаси дам олди.

Талъат ЮСУПОВ, Самад ЙЎЛДОШ.

СУРАТЛАРДА: «Дўстлик» ўйингоҳида чемпионатнинг тантанали очилиш маросимидан лавҳалар.

Дилшод АҲМЕДОВ олган суратлар.

Ибратнома

МИНГ ТАНГАЛИК ОЛОВ

Бир кун Султон Сулаймон аркони давлати ила сайрга чиқибди. Табиатнинг иши ажабда, шу куни қаттиқ ёмғир ёғиб, Султон Сулаймон ноилож қолибди ва яқин орадаги бир қишлоққа келиб, тўғри келган уйга кирибди. Подшоҳнинг меҳмон бўлганидан боши осмонга етган хонадон соҳиби яхшилаб ўт ёқибди ва Султон Сулаймоннинг жони ором олибди. Уй эгасининг иши унга кўп хуш ёқибди. Мезбонни хурсанд қилиш мақсадида:

— Сен ёққан бу олов минг олтинга арзийди, минг олтинга! — деб алқабди. Аркони давлатни қўлидан келганича кутиб олиб, меҳмондорчилик қилган деҳқонга Султон Сулаймон уйдан чиқаётиб:

— Сенинг олдингда бизнинг бирор бурчимиз борми? — деб сўрабди,

— Бурчингиз минг бор олтин, подшоҳим, — деб жавоб қилибди деҳқон. Султон ҳайратга тушибди ва:

— Шунча ақча нима учун? Нега мунча кўп пул сўраяпсан? — дебди.

— Подшоҳим, — дебди деҳқон кулиб, — мен овқат учун бир олтин сўрайман. Оловни эса ўзингиз минг олтинга арзийди, деб баҳоладингиз.

Султон Сулаймонга деҳқоннинг жавоби манзур бўлибди. Завқланиб кулибди ва минг бир олтин беришни буюрибди.

— Маъзур тутинг, — дебди деҳқон, — мен сизга журъат қилиб ҳазил қилувдим. Қулингизга ақча керак эмас.

Унинг топқирлиги, боз устига одоби Султон Сулаймонга хуш келибди. Уни яна тақдирлабди.

Арофат РАЗЗОҚОВА тайёрлади.

Шеърият

ЧОРЛОВ

Куздан сўнг, аёзли қиш, қор ўтади,
Замин соҳибини баҳор кутади.
Сув шимиб кўпчиган шудгор кутади,
Баҳор чорловига, саркор, шаймисан?

Баҳорга соғинган қушлар интизор.
Гулларни соғинган тушлар интизор,
Далада мардларга ишлар интизор,
Баҳор чорловига, саркор, шаймисан?

Заминнинг бағрида дунёнинг ризқи,
Баракат — деҳқоннинг заминга ишқи.
Ҳосил заҳматида ҳаётнинг азми,
Баҳор чорловига, саркор, шаймисан?

Бунёдкор қудратин кутади ерлар
Табиат ҳуснида яшнайди қирлар
Диёр тупроғига томади терлар,
Баҳор чорловига, саркор, шаймисан?

Янги аср жаҳонга очди чиройин,
Ҳосил ер бағрида топади жойин.
Фасллар чаманга бошлар йил, ойин,
Баҳор чорловига, саркор, шаймисан?

Баҳордан кузгача жидду-жаҳдинг бор,
Эл-юртга айтилган эзгу аҳдинг бор,
Ҳосил уйсанг, тўйда айтур мадҳинг бор,
Баҳор чорловига, саркор, шаймисан?

Ерни севдинг, уни мудом зар билдинг,
Мўл ҳосил йўлида билак зўр бўлдинг,
Қишлоқда ялангтўш илк фермер бўлдинг,
Баҳор чорловига, саркор, шаймисан?

Баҳорга шеър битди шоир хомаси,
Кузда билинади олтин донаси,
Ўн йиллик — мардона меҳнат палласи,
Баҳор чорловига, саркор, шаймисан?

НАЗАРМАТ.

10 АСРГА ТАТИГУЛИК ЙИЛЛАР

БУГУН БЎСТОНЛИҚДА АЖИБ УЙҒОНИШ

4. Истиқлол очган булоқлар

МИЛЛИЙ истиқлол Бўстонлиқда янги булоқлар кўзини очди. Маънавият, маърифат, зиё чашмаларини сипқоришга интизор диллар ёришди. Халқ ўзлигини таний бошлади. «Сойлиқ» жамоа хўжалиги бошқарувининг раиси Тоҳир Ҳамидовнинг тўлқинли сўзларини тинглаяпмизу, буни бевосита ҳис этаяпмиз. У лафз, бир сўзлик, қатъиятни тадбирли ишга уйғунлаштирган инсонлардан бири сифатида намоён бўлди кўз ўнгимизда. Унинг шиори: «Масъулиятни ўзингга ол-да, атрофдагиларга ишон!» Шу боисми, хўжалик тикланишда. Қишлоқда миллион-миллион сўмларни тилга олиб сўзлашишади: «Болалар таълим-тарбиясига 3 миллион сўм сарфладик». Фақат «Ширинтой» боғчасида 160 боланинг «сувидан тузигача» хўжалик ҳисобидан. Қишлоқ хонадонларининг 92 фоизи газлаштирилган. Тоғ қишлоғида ҳар ўн километр ички йўлларнинг тўққиз киламетри асфальт.

– Сувдан бироз камчилигимиз бор, – дейди Т. Ҳамидов. – Юз хонадоннинг ўн учига энди қувур тортамиз. Тўққиз километрли янги трасса лойиҳасини тасдиқлаганмиз.

Пули бор одам бой эмас, маънавияти баркамол одам бой. Ҳар иккиси уйғунлашса, бу олам бир гулистон. Сойлиқ бугун шундай гулистон. Фақат шу қишлоқ эмас...

Туман ҳокимлигидан олинган бу маълумотлар эътиборли. Сўнгги бир йилда Паргос, Сойлиқ, Оқтош, Қорамозор қишлоқларида 16,4 километрли газ ўтказгич фойдаланишга топширилди. 10,5 километрли қувурлар ётқизилиб, Сойлиқ, Қоранкул, Искандар ва Паргос қишлоқлари тоза ичимлик суви билан таъминланди.

– Тиббий хизмат даражасини кўтариб, сўнгги бир йилда юқумли тери-таносил касалликларини 1,5, ошқозон-ичак касалликларини 1,2 баравар, онкологик касалликларни 20 фоиз камайтиришга эришдик, – дейди бош шифокор Баҳром Рустамов. – Олис қишлоқлар – Бурчмулла, Жаҳонобод, Писком, Чорбоғ касалхоналарини малакали шифокор ва тиббий ходимлар билан кучайтириш яхши натижа берди. Бугун аҳолига 23 турдаги ихтисослашган тиббий ёрдам кўрсатаяпмиз.

Халқ таълими ва маданият ишлари бўлимларининг мудирлари Комилжон Нишонов билан Шарифжон Абдукаримовлар ҳам баркамол авлодни тарбиялаш жонкуярларидан. Улар билан суҳбатлар, қишлоқлардаги ҳаёт билан танишув мобайнида баъзи рақамлар хаёлимизга лоп-лоп этиб келаверди. Бугун туман аҳолисининг ҳар учинчисини гўдаклар ташкил этади. Ўсмирлар 10 мингдан ортиқ.

Нимани суриштирманг, аниқ жавоб оласиз.

– Ўқитувчилар етишмовчилигими? – қайта сўрайди Комилжон. – Бор. Мактабларимизда 159 нафар ўқитувчи етишмайди. Ўқитишни беш тилда олиб боришимизни ҳисобга олсак, бу дарсларни ташкил этишда бирмунча тиғизлик туғдираяпти. Хондайлиқ, Нанай, Қорамозор, Яккатут қишлоқларида янги мактаблар қуриляпти.

Таълимда янги технологиялар жорий қилиняпти. Икки мактабда болалар рейтинг тизимида билимни балли ҳисоблаш асосида ўқитилиб, тажриба-синов майдончасига айлантирилди. Янги усулнинг моҳиятини англагач, ўқувчиларда ўз билимларини узлуксиз бойитиб бориш учун интилиш пайдо бўлди. Рейтинг тизимида ишлаётган Гулнора Йўлдошева, Гулҳида Қорабоева, Саодат Бобоева, Дилноза Абдураззоқова, Жақсигул Каримбоева, Дилдора Тўлабоева, Гулсара Темирбоевалар машғулотлар самарадорлигини ошириб боришаётир. Болаларни касб-ҳунарга йўналтириш алоҳида эътиборда. Қишлоқларда ўқувчилар сувоқчи, бўёқчи, дурадгорлик касбларини эгаллаб, тракторчи, машинист, тикувчи бўлиб етишишяпти. Бир қатор мактабларда, 4та мактабдан ташқари муассасада, 2та ёшлар ижодий уйида бу жараён чуқурлаштирилган.

Бўстонлиқда шўх рақсларни, жарангдор қўшиқларни ёқтиришади. Қадимий қадриятлар, лапарлар, халқ рақслари, айтишувлар «Гулёр» фольклор-этнографик халқ дастаси дастурларида ҳаяжонли гавдаланади.

– Ҳаваскор ижрочиларимизнинг «Қизил чиннигул» гуруҳи ҳам халқ дастаси мақомини олди, – дейди марказий маданият саройининг директори Рустам Жўраев. – «Глория» замонавий рақс гуруҳида, «Бўстонлиқ лолалари» болалар хорида ҳам ёшларнинг истеъдоди янги қирралари билан намоён бўлаётир.

Маънавий-маърифий тарбияда қишлоқ кутубхоналарининг аҳамияти беқиёс. Айниқса, бири биридан олис тоғ қишлоқларида ҳар бир бадиий асар бутун бир бойлик. Буни Писком, Нанай, Испай каби қишлоқларнинг аҳолиси, айниқса, чуқур ҳис этишади. Шу боис оқшомлари чироғи ёниб турган кутубхоналар ёшу қарини оҳангработдек ўзига тортади. Бироқ шоир ёки ёзувчи бу томонларга келиб қолса борми, қишлоқларнинг энг катта биноларига ҳам одам сиғмай қолади. Ғазалхонлик оқшомлари, юбилей кечалари бу қишлоқларда одатий бир ҳол.

Шуни айтиш керакки, туманда 22та қишлоқ бор. Кутубхоналар эса 33та. Уларда 70 киши ишлайди. Улар хонадонларга истиқлол зиёсини, мустақиллик мафкурасини олиб кирмоқдалар, унутилган қадриятларни тиклаб, маънавияти барқарор ва бой, баркамол инсонларни тарбиялаш жараёнида алоҳида жонбозлик кўрсатаётирлар. Натижада қишлоқларимизда маданиятли, ватанпарвар, меҳнаткаш замондошларимиз тарбияланмоқда. Мустақиллигимизни, ҳур Ватанда озод ҳаётни ҳимоя қилишга тайёр янги авлод камол топмоқда. Улар ўтган йил ёзида мустақиллик булоқларининг кўзи очилмай қолиб кетишига уринаётган унсурларнинг йўлига тикка чиқдилар. Бурчмуллadaги воқеалар давомида улар душманлар билан минбарларда тортишиб-баҳслашишгани йўқ. Улар бир тўда босқинчилар билан юзма-юз олишишди ва енгиб чиқишди, мустақиллигимизни, Ўзбекистон деб аталмиш бу озод диёрнинг буюк келажагига умумхалқ ишончини ҳимоя қилиб қолишди.

Бўстонлиқда ўша воқеаларни алоҳида ҳаяжон билан эслашади. Буни ҳеч қачон унутишмайди. Ўша қонли тўқнашув кунлари ҳар бир қишлоқ оёққа турди. Аскар йигитлар жасорати оғиздан-оғизга кўчди. Бугун биз тинч, осойишта яшаётган, эртанги кунга ишонч билан қараётган эканмиз, бу катта-кичикнинг огоҳлиги, сабот-матонати туфайлидир.

– Бизнинг ниятларимиз катта, – дейди туман ҳокими, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг депутати Ўткир Неъматов. – Келажаги буюк мамлакатимизнинг иқтисодиётини жадал ривожлантириш, экспорт салоҳиятини яна ҳам кўтариш – бош мақсадимиз. Қишлоқларимизда чет эл технологияларига асосланган замонавий корхоналар барпо этиш, хорижга сотиладиган маҳсулотлар турини кўпайтириш дастурини амалга ошираётирмиз. Бу – ҳамюртларимиз учун янги иш жойлари, бюджетимиз учун валюта тушумининг кўпайиши демакдир. Бу бутун мамлакат, жумладан, туманимиз учун янги имкониятлар эшигини очади. Қишлоқларимиз обод бўлади, юртдошларимиз турмушига қут-барака киради.

СУРАТДА: туман марказий шифохонаси шошилинч тиббий ёрдам марказининг ички касалликлар бўлими мудири, олий тоифали шифокор Маъпура Комилова беморлар даврасида.

Жўра САЪДУЛЛАЕВ, Абдусамад ЙЎЛДОШЕВ, Даврон АҲМЕДОВ (суратлар), «Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбирлари.

ҚАЕРДАН ТОПАМАН

Судья:

– Айбланувчи, ўғирликни бир ўзингиз қилдингизми ёки шеригингиз борми?

– Бир ўзим?

– Нега?

– Ҳозирги замонда виждонли одамни топиш қийин.

ОДДИЙ ҲИСОБ-КИТОБ

– Одамлар қаердан пайдо бўлади?

– Уларни лайлаклар олиб келади.

– Одамлар нега ўлади?

– Ўша лайлаклар олиб кетади-да.

Бу қизиқ

ДУДУҚЛАР УЮШМАСИ

Хитойда дудуқлар уюшмаси ишлаб турипти. Дудуқланиб гапирадиган ўнлаб кишилар уни ташкил этишган эди. Ҳозирча мамлакатда ягона бўлган бу ўзаро ҳамкорлик ширкатининг асосий мақсади ўз аъзоларини сўзлашувдаги қийинчиликлардан халос қилишга қаратилган.

«Дудуқланувчиларнинг дўстлик уюшмаси» деб номланган бу мустақил жамият Ван Пэн исмли кишининг ташаббуси ва фаол иштироки билан тасдиқланди. Унинг ўзи шу жамиятга аъзо бўлгач, 12 йилдан кейин дудуқланишдан халос бўлган. У бунга махсус аудитасмасига ёзилган логопедик курсни эшитиб эришган. Ван бошқа дудуқланувчиларни ҳам шундай дарддан фориғ қилишга бел боғлади.

Уюшма аъзолари ҳар якшанбада эрталаб шимолий-шарқий Хитойнинг Аншан шаҳридаги тиббиёт билим юрти дарвозаси олдида тўпланадилар. Бу кун дудуқланаётган ҳар бир кимсада нотиқлик салоҳияти борлигига астойдил ишонган Ван Пэн машғулотлар олиб боради. Маҳаллий аҳоли бу жойни «Иқтидорли фуқаролар бурчаги» деб номлаган.

Об-ҳаво

Об-ҳавони кузатиш бош бошқармасидан хабар қилишларича, ўтган икки кун мобайнида республикамизнинг жанубий ҳудудларида Марказий Россиядан кириб келган совуқ оқим туфайли қор ёғиши кузатилди. Бундай фавқулодда ҳолатлар ҳар йили ҳам бўлиб туради.

– Лекин, ҳамюртларимизнинг ҳавотир олишларига асло ўрин йўқ, – дейишди синоптиклар. – Об-ҳаво аста-секин юришиб кетади.

Хусусан 14-18 мартнинг дастлабки кунларида пойтахтимиз ва Тошкент вилоятида ёғингарчилик кутилмайди. Вақти-вақти билан туман тушиши эҳтимоли бор. Дастлаб кечалари 3 даража совуқдан 2 даража илиққача, кундуз кунлари эса, 5-10 даража илиқ бўлади.

Шу даврнинг сўнгги кунларида ҳарорат кўтарилиб, кечалари 3-8 даража, кундуз кунлари 18-23 даража атрофида илиқ бўлиши кутилади.

Мирзо Улуғбек туманидаги «БОЛАЖОНИМ» масъулияти чекланган жамияти

ТУГАТИЛАДИ.

Даъволар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой давомида 67-42-42 рақамли телефон орқали қабул қилинади.

Яккасарой тумани ҳокимлиги савдо хизмати кўрсатиш соҳаси ва департаменти томонидан «Баҳор» ЖКга берилган СИ № 04304 сонли савдо қилиш ҳуқуқини берувчи гувоҳнома йўқолганлиги сабабли

БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

TOSHKENT HAQIQATI

Муассис: ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ ҲОКИМЛИГИ

Бош муҳаррир Фатҳиддин МУҲИДДИНОВ

Телефонлар: Хатлар ва оммавий ишлар бўлими: 133-40-48 Эълонлар: 133-40-48, 136-57-27.

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32.

Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида № 8 рақам билан рўйхатга олинган

● Эълон ва билдирувлардаги факт ҳамда далилларнинг тўғрилиги учун реклама ва эълон берувчилар масъулдир.

Буюртма Г-2004. Ҳажми – 2 табоқ, офсет усулида босилди, қоғоз бичими А-2. Саҳифаловчи: Музаффар ҚЎЧҚОРОВ.

"Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида босилди.. Корхона манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй. Нашр кўрсаткичи: якка обуначилар учун — 205, ташкилотлар учун — 206. Босишга топшириш вақти – 20.00. Босишга топширилди – 19.15. 1 2 3 4 5 6